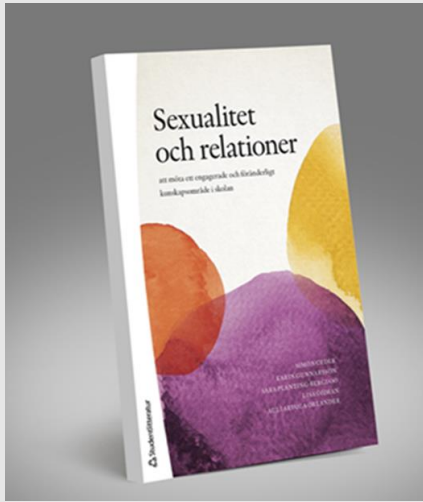

Kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer: villkor, utmaningar och inspiration

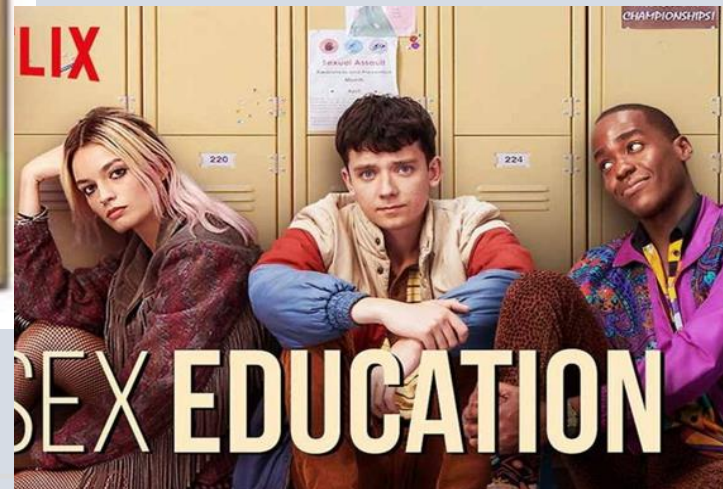
Karin Gunnarsson

Att samskapa sex- och samlevnadsundervisning

- Ett praktiktäna och tvärvetenskapligt forskningsprojekt (2020-2023)
- Undersöker hur sex- och samlevnadsundervisning görs och kan göras
- Forskningscirklar med lärare på fyra skolor åk 7-9
- Deltagit i undervisning och temaveckor
- Intervjuer med elever och lärare

Skolinspektionens granskning 2018

Kritiken

- Brister i likvärdighet både mellan och inom skolor
- Lärare saknar kompetens
- Elever är inte delaktiga i tillräcklig utsträckning

Vägar framåt

- Skolans ledning ska skapa förutsättningar för undervisningen
- Undervisningen bör ske regelbundet, med systematik och samsyn
- Värdegrunds och jämställdhetsperspektiv ska ingå

Läroplanen för grundskola (Lgr22)

Skolan har ett ansvar för att eleverna återkommande under skolgången får möta frågor som rör sexualitet, samtycke och relationer.

Utbildningen ska därigenom främja alla elevers hälsa och välbefinnande samt stärka deras förutsättningar att göra medvetna och självständiga val.

Maktstrukturer kopplade till kön och hedersrelaterat våld och förtryck

Kritiska förhållningssätt till hur relationer och sexualitet framställs i olika medier och sammanhang, bland annat i pornografi

Synliggöra och motverka könsmonster som begränsar elevernas lärande, val och utveckling

Ett normmedvetet förhållningssätt

Bild (7-9) analysera bilder som behandlar identitet och maktrelationer, till exempel sexualitet, etnicitet och kön

Biologi (F-3) Betydelsen av /.../ sociala relationer för att må bra.

Människans kroppsdelar, deras namn och funktion. (4-6) pubertet, reproduktion, sexualitet och identitet samt frågor om relationer, kärlek och ansvar.

Historia (7-9) Kontinuitet och förändring i synen på kön, jämställdhet och sexualitet

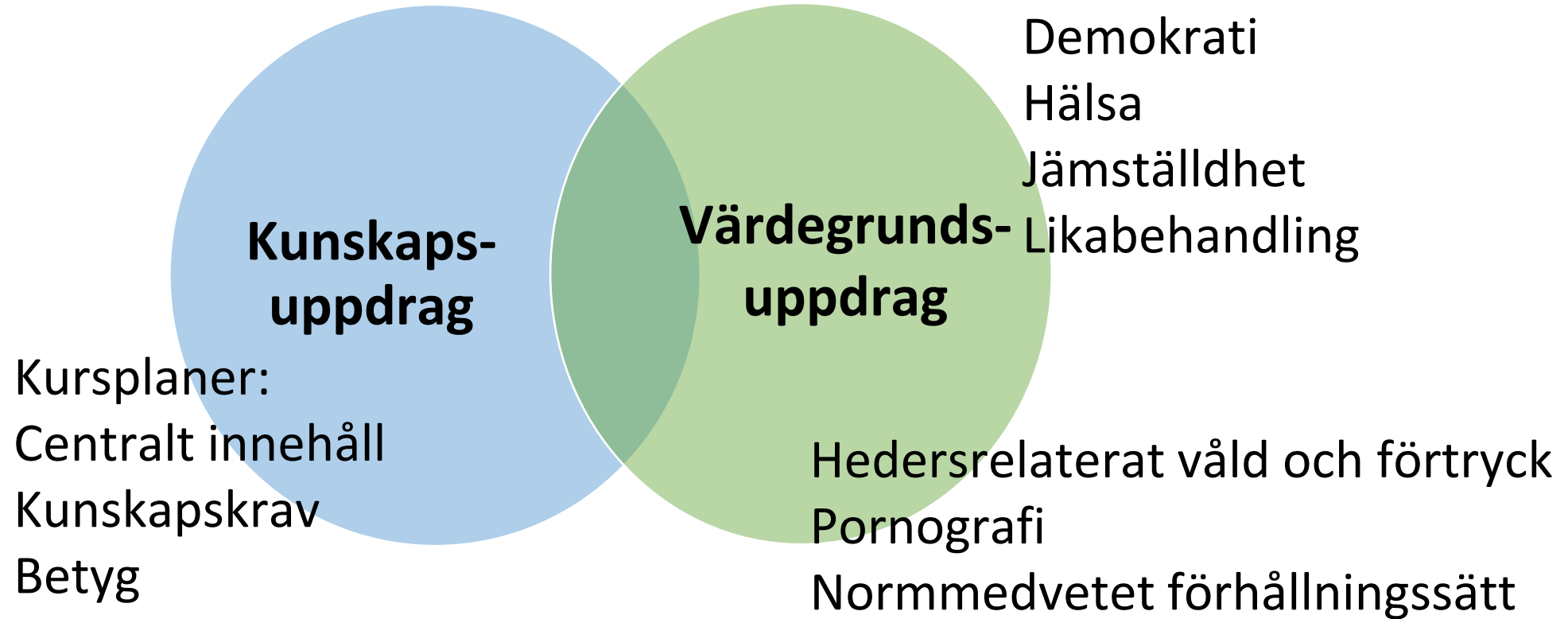
Hem- och konsumentkunskap (7-9) Arbetsfördelning i hemmet ur ett jämställdhetsperspektiv

Idrott och hälsa (7-9) Kroppsideal och normer inom olika rörelsekulturer

Samhällskunskap (F-3) Livsfrågor med betydelse för eleven, till exempel gott och ont, rätt och orätt, kamratskap, könsroller, jämställdhet och relationer. Normer och regler i elevens livsmiljö, till exempel i skolan, i digitala miljöer och i sportsammanhang. (4-6) Sociala roller och normer i olika sammanhang, till exempel inom familjen och i vänskapsrelationer.

Svenska (7-9) Olika former av samtal. Att delta aktivt, uttrycka känslor, tankar och kunskaper

Kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer

Enskilda lektioner,
dagar eller insatser

Fånga frågan
i flykten

Sexualitet,
samtycke och
relationer,
Jämställdhet

Ämnesintegrering och
ämnesövergripande

Hur organisera på skolan: samsyn och samverkan

Inget eget ämne utan ett 'kunskapsområde' som ingår i skolans övergripande verksamhet samt inom olika ämnen

Organisera för en helhet, ett ansvar för hela skolan – ledning, lärare, elevhälsa, fritidshem, skolbibliotek

- Definiera: vad ingår i sexualitet, samtycke och relationer?
- Inventera: vad görs inom detta område och när?
- Motivera: varför ska vi göra detta?

Förutsättningar för elevdelaktighet

Varför?

Känsligt och föränderligt område

Skapa relevans genom öppenhet för elevernas tankar

Relationen lärare-elev

Hur?

I hela undervisningen: planering – genomförande – utvärdering

Delaktig undervisning

Samtal - fånga frågan i flykten

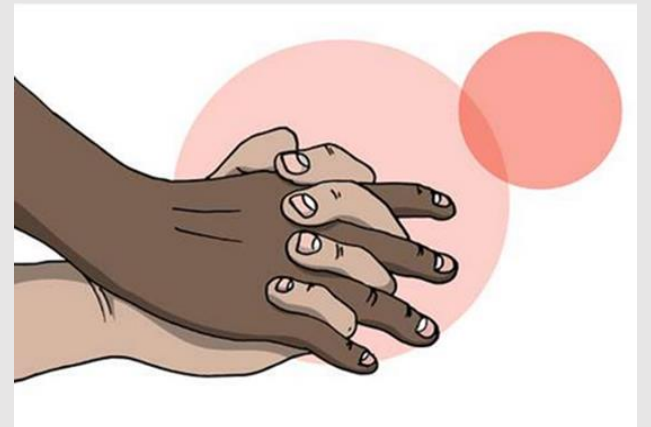

Bild från UMO:s webbplats

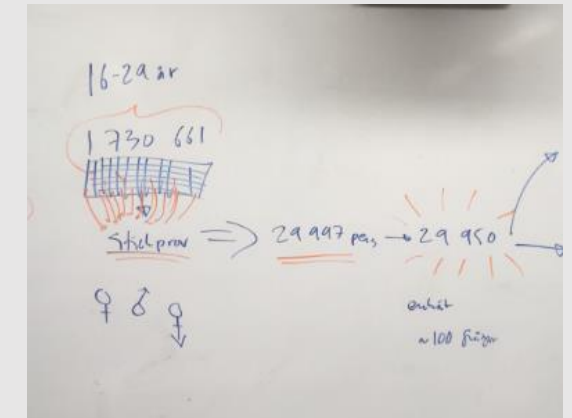
Undervisningens innehåll

Utgå från skolämnen och se hur de omfattar frågor om sexualitet, samtycke och relationer

Balansera risk och frisk – förbered eleverna att navigera en risk-frisk-värld

Utforma och reflektera över undervisningen med ett normmedvetet förhållningssätt

Vad synliggörs, förstärks, utmanas?

Avslutningsvis

Engagerande, roligt, viktigt och svårt

Ta utgångspunkt i det välkända och trygga

Våga pröva och misslyckas

Arbeta tillsammans - med kollegor och elever

A stylized, light purple graphic of a branch with several leaves and small circular fruits, positioned on the left side of the slide.

TACK!

Karin.gunnarsson@edu.su.se